

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-a, 15 ta' Frar, 2002

Kawla Numru 20
~itazz. Nru. 2032/00JRM

Grace **MIFSUD** armla ta'
Simon Mifsud, f'isimha
proprju u b]ala kuratri`i *ad
litem* ta' bintha minuri Martha

vs

**GENERAL NATIONAL
MARITIME TRANSPORT
COMPANY;** John Cassar
White, George Bor[,
Lawrence ~iantar, Emanuel
Vella, An[elo Fenech, Avukat
Dr. Joseph Micallef Stafra`e
u Anthony Gafa' Ikoll
komponenti l-Kunsill tal-
Malta Drydocks; Spiridione
Aquilina f'ismu proprju u
b]ala *Managing Director* tal-
Malta Drydocks; John Galea;
Joseph Saliba; Anthony

Fabri; Lawrence Gialanze';
Armando ~efai

II-Qorti:

Rat l-Att ta' -itazzjoni mressaq fis-27 ta' Settembru, 2000, li bih l-attribi i *proprio et nomine* ippremettiet:

Illi fit-3 ta' Frar 1995 Simon Mifsud kien qed ja]dem b'inkarigu tal-Malta Drydocks abbord il-vapur *Um el Faroud*;

Illi l-imsemmi vapur, li kien proprjeta' tas-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, sploda b'rizultat li safa mejjet l-istess Simon Mifsud, flimkien ma']addiema o]rajn;

Illi dan l-in`ident fatali [ara min]abba t-tort, negligenza u/jew nuqqas ta' osservanza tal-prekaw`jonijiet me]tiega da parti tal-konvenuti, jew min minnhom, kif ji]i ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kaw`a;

Illi d-*decurjus* kien zewg l-attribi i Grace Mifsud u missier l-attribi i l-minuri Martha Mifsud;

Illi l-atturi, li huma l-uni`i eredi tad-*decurjus*, sofrew danni;

Illi l-konvenuti [ew interpellati sabiex jersqu g]all-likwidazzjoni u]las tad-danni sofferti mill-atturi izda baqq]u inadempjenti;

G]alhekk l-attribi i *proprio et nomine* talbet lil din l-Onorabli Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ragunijiet premissi, u prevja kull dikjarzzjoni o]ra ne`essarja:

1. Tiddikjara li l-in`ident li se]] fit-3 ta' Frar 1995 waqt li Simon Mifsud kien qed ja]dem b'inkarigu tal-Malta Drydocks abbord il-vapur *Um el Faroud* se]] unikament tort u]tija, b'negligenza, traskuragni u/jew

nuqqas ta' t]aris tal-prekaw\jonijiet me]tiega da parti tal-konvenuti, jew min minnhom, u li g]alhekk l-istess konvenuti, jew min minnhom, huma responsabbli g]all-mewt ta' Simon Mifsud;

2. Tillikwida, okkorendo bl-opra ta' periti nominandi, d-danni sofferti mill-atturi min]abba l-mewt ta' l-imsemmi Simon Mifsud fl-in`ident fuq deskritt;
3. Tikkundanna lill-istess konvenuti, jew min minnhom, i]allsu lill-atturi d-danni hekk likwidati;

Bl-ispejje\, inkluzi dawk ta' l-ittri uffi`jali prezentati kontra l-konvenuti, u bl-img]axijiet kontra l-istess konvenuti, jew min minnhom, in[unti g]as-subizzjoni u bir-riserva ta' kull azzjoni fil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attri`i *proprio et nomine*;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Joseph Saliba fis-26 t'Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

1. Illi fl-ewwel lok in-nuqqas ta' integrita' tal-gudizzju peress li l-kaw\la ma [ietx diretta kontra l-kaptan tal-vapur u l-vapur innifsu u g]alhekk l-e``ipjenti g]andu ji[i lliberat mill-osservanza tal-gudizzju;
2. Illi fit-tieni lok u ming]ajr pregudizzju g]as-sue``epit, i`-`itazzjoni hija nulla peress li hija [enerika, vaga u nebuluza u tippekka inkwantokke li bi ksur tal-artikolu 156 (1) (a) tal-Kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta, ma tfissirx sewwa l-oggett, u dana kif postulati l-premessi. Din l-e``ezzjoni tirrigwarda g]alhekk li kull wie]ed mill-konvenuti g]andu responsabbilita g]al kollox distintiva u spe`jalizzata u allura `-`itazzjoni, kif postulata, ma tfissirx b`mod `ar u sewwa l-allegata nuqqas ta' responsabbilita ta' kull wie]ed mill-

konvenuti, kif ser jiġi spjegat fil-kors tal-kawza, u għalhekk l-eżiġent għandu jiġi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju;

3. Illi fit-tielet lok u mingajr pregudizzju għas-suewepit, fil-meritu l-eżiġent ma hux responsabbli għad-danni sofferti mill-attur peress li huwa eżerċita l-professjoni tiegħu u xogħolu b'diligenza u skond l-arti u s-sengħa. In poche parole xogħolu għamlu sewwa u konformement ma' dak li titlob il-liġi;
4. Illi fir-raba' lok, mingajr pregudizzju għas-suewepit, u mingajr ebda ammissjoni ta' responsabbilita, dato ma non concesso li tinstab tija fl-eżiġent, huwa m'huwiex unikament responsabbli għall-inident u allura kull responsabbilita għandha tiġi apporzjonata fid-dawl ta' dak li jiddisponi l-artikolu 1050 (2) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta, u f'dan ir-rigward u bis-saħħa tal-imsemmi artikolu, l-eżiġent qiegħed min issa jirriserva kull dritt li jsejja fil-kawla lil kull persuna oħra li tista' fil-kors ta' dawn il-proċeduri jirrizulta li għandha responsabbilita għall-inident in kwistjoni;
5. Salvi, jekk ikun il-kaz, eżiġonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma' lufu u n-Nota tax-Xieħda tal-imjarrek Joseph Saliba¹;

Rat in-Nota mressqa mill-imjarrek Armando ~efai fis-27 t'Ottubru, 2000, li biha eżiġixxa:

1. Illi preliminarjament il-konvenut jiġad l-allegazzjonijiet kontenuti fi' -itazzjoni ta' l-attri b)ala infondati fil-fatt u fid-dritt. Dan għaliex li mhux veru li huwa kellu x'jaqsam, la indirettament u lanqas direttament, ma' l-

¹ Paġ. 9 sa 11 tal-proċess;

ispluzjoni li se]]jet fuq il-vapur Um El Faroud kif allegat fi`-`itazzjoni imsemmija;

2. Illi sussidjarjament u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, il-konvenut ji`ad bil-qawwa kollha li huwa kien b`xi mod negligenti jew traskurat f`xog]olu fid-data ta' l-in`ident imsemmi fi`-`itazzjoni ta' l-attri`i. Huwa dejjem qeda dmiru u xog]olu bl-iktar mod akkurat, rett, prudenti, pre`il u dejjem skond l-a]jar seng]a fix-xog]ol tieg]u u bl-ebda mod ma kkontribwixxa g]all-in`ident imsemmi;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Armando ~efai²;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek John Galea fis-27 t'Ottubru, 2000, li biha e`epixxa:

1. Illi in kwantu t-talbiet attri`i huma diretti fil-konfront tal-e`ipjent dawn huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-e`ipjent ma kien bl-ebda mod risponsabbli g]all-in`ident de quo;
2. Salv e`ezzjonijiet ulterjuri hekk kif permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek John Galea³;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Avukat Joseph Micallef Stafra`e f`ismu proprju fit-30 t'Ottubru, 2000, li biha e`epixxa:

² Pa[[. 12 sa 15 tal-pro`ess;

³ Pa[[. 17 sa 20 tal-pro`ess;

1. Illi hu personalment ma kellu x'jaqsam xejn mal-in`ident g]ax meta dan se]] ma kellu x'jaqsam xejn mal-Malta Drydocks;
2. Illi hu qatt ma kellu u anqas g]andu illum ir-rappresentanza tal-Malta Drydocks;
3. Illi, subordinament, hu qatt ma kien]ati, b'ebda mod g]all-in`ident in kwistjoni;
4. Illi g]alhekk it-talbiet, in kwantu diretti kontra l-e`ipjent g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ kontra l-attur;
5. Salvi e`ezzonijiet o]ra permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Avukat Micallef Stafra`e, flimkien mad-dokument mehmu\ mag]ha⁴;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrkin John Cassar White u l-im]arrkin l-o]rajn membri tal-Kunsill tal-Malta Drydocks fit-30 t'Ottubru, 2000, li biha e`epew:

1. Illi meta se]] l-in`ident mertu tal-kawla huma ma kellhom ebda konnessjoni mat-Tar`na;
2. Illi]lief l-e`ipjent John Cassar White, l-e`ipjenti l-o]ra f'din in-Nota ma kellhomx u ma g]andhomx ir-rappresentanza tal-Malta Drydocks. John Cassar White noe qed je`epixxi b'att separat;
3. Illi l-e`ipjenti f'din in-Nota ma kellhom ebda]tija g]all-in`ident tal-Um El Faroud;

⁴ Pa[[. 22 sa 26 tal-pro`ess;

4. G]alhekk it-talbiet tal-attur in kwantu diretti kontrihom g]andhom ji[u mi`huda bl-ispejje\ kontra l-istess attur;
5. Salvi e``ezzonijiet o]ra permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-imsemmija m]arrkin membri tal-Kunsill, flimkien mad-dokument mag]ha mehmua⁵;

Rat in-Nota mressqa fil-31 t'Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek Lawrence Gialanze' e``epixxa:

1. Illi t-talbiet tal-attur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`huda bl-ispejje\ stante li l-e``ipjent ma huwiex responsabbli g]all-mewt ta' Simon Mifsud u anqas g]ad-danni allegati;
2. Illi fit-tieni lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, i`-`itazzjoni tal-attur hija nulla stante li l-premessi huma vagi u ma jispjegawx kif il-konvenut huwa responsabbli g]all-allegat danni u g]aldaqstant tmur kontra l-artikolu 156 tal-Kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta u dan ai terminu tal-artikolu 789 © u (d) tal-istess Kap;
3. Illi fit-tielet lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, it-talbiet tas-so`jeta' attri`i huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`huda bl-ipsejje\ stante li d-disgra\\ja li se]]et gewwa t-Tar\\na li kienet il-kagun tal-mewt ta' Simon Mifsud bl-ebda mod ma tista ti[i attribwit, kemm direttament jew indirettament, g]al xi att ta' tort, negligenza jew nuqqas ta' osservanza tal-prekaw]jonijiet me]tiega fuq il-post tax-xog]ol da parte tal-konvenut;
4. Illi fir-raba' lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, fil-]in li se]]et id-disgra\\ja l-konvenut ma kienx fuq il-lok

⁵ Pa[[. 28 sa 31 tal-pro`ess

in kwistjoni, anqas ma kien gewwa t-Tar`na u g]aldaqstant ma setg]ax ikkontribwixxa jew kien responsabbli g]al dak li se]] ;

Salve e``ezzonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Lawrence Gialanze⁶;

Rat in-Nota mressqa fl-1 ta' Novembru, 2000, li biha l-im]arrek John Cassar White *nomine* e``epixxa:

1. Illi fil-konfront tal-Malta Drydocks it-talbiet attri`i huma nfondati fil-fatt u fid-dritt billi din ma ta]ti bl-ebda mod g]all-in`ident imsemmi li [ara fit-3 ta' Frar 1995 u konsegwentement ma hija responsabbli g]all-ebda danni li setg]u soffrew l-atturi. Il-korporazzjoni inkarigat nies kompetenti u ta']ila biex jese gwixxu x-xog]ol fuq il-vapur "Um El Faroud", u providet ukoll il-fa`ilitajiet u l-g]odod kollha ne`essarji;
2. Illi l-e``epjent John Cassar White proprio qieg]ed jikkontesta l-kaw`a b`nota ta' e``ezzonijiet separata;
3. Illi, bla pregudizzju g]as-sue``epit, l-e``epjent nomine diga' min-na]a tieg]u, u ming]ajr assunzjoni ta' responsabilita' izda biss *ex gratia*, ikkompensa lill-atturi tad-danni sofferti minnhom fl-in`ident fatali tat-3 ta' Frar 1995, u g]alhekk dan il-]las g]andu jitnaqqas minn kull ammont li jista' talvolta ji[i de`i li hu dovut mill-e``epjent nomine;
4. Illi inoltre l-e``epjent nomine jirriserva wkoll li jitlob il-kjamata in kaw`a ta' persuni o]ra li jistg]u jirrizultaw li ja]tu g]al kollox jew in parti g]all-in`ident in kwistjoni;
5. Salvi e``ezzonijiet ulterjuri;

⁶ Pa[[. 33-4 tal-pro`ess;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek John Cassar White *nomine*⁷;

Rat in-Nota mressqa fis-7 ta' Novembru, 2000, li biha l-im]arrek Anthony Fabri e`epixxa:

1. Illi l-azzjoni attri`i hija preskritta stante li g]addew aktar minn sentejn minn meta se]] l-in`ident mertu ta' din il-kawla;
2. Illi fil-mertu u ming]ajr pregudizzju g]al dak hawn fuq e`epit, l-e`ipjenti ma g]andu ebda tort jew]tija li b'xi mod tirrendih responsabbli g]all-mewt ta' Simon Mifsud kawlata mill-in`ident li se]] fil-Malta Dry Docks nhar it-3 ta' Frar 1995 abbord il-vapur *Um El Faroud*, u g]alhekk it-talbiet attri`i inkwantu diretti kontra l-e`ipjenti g]andhom ji[u mi`huda bl-ispejje\ kontra l-atturi;
3. Salvi e`ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Anthony Fabri⁸;

Rat in-Nota mressqa fis-7 ta' Novembru, 2000, li biha l-im]arrek Spiridione Aquilina e`epixxa:

1. Illi preliminarjament huwa mhuwiex il-legittimu kuntradittur stante illi qatt ma]adem ta' Managing Director mal-Malta Drydocks u qatt ma kellu r-rappresentanza tal-Malta Drydocks;

⁷ Pa[[. 36 sa 40 tal-pro`ess;

⁸ Pa[[. 42-4 tal-pro`ess

2. Bla pregudizzju g]as-suespost fi kwlunkwe kaz kull xog]ol li g]amel fil-Malta Drydocks dejjem kien proprju b]ala impjegat tal-Malta Drydocks u g]alhekk f'ismu proprju huwa wkoll mhux il-legittimu kuntradittur;
3. Bla pregudizzju g]as-suespost hu ma kienx responsabbli g]all-in`ident mertu ta' din il-kawla u dana la f'ismu proprju u lanqas f'xi kariga okkupata mal-Malta Drydocks u dana billi f'ebda mument ma wera xi forma ta' negligenza jew nuqqas ta' osservanza tal-prekaw]jonijiet m e]tiega;
4. Salvi e``ezjonijiet o]ra permessi mil-li]i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]jarrek Spiridione Aquilina⁹;

Rat in-Nota mressqa fid-19 ta' Jannar, 2001, li biha l-kumpannija m]jarrka G.N.M.T.C. e``epiet:

1. Illi t-talbiet tal-attri`i fil-konfront tas-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, huma infondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`huda bl-ispejje`, stante li l-ispluzjoni li se]]et fuq il-bastiment tag]ha l-*Um El Faroud* fit-3 ta' Frar 1995 u li]alliet mejjet lil Simon Mifsud ma se]]itx min]abba it-tort jew negligenza tas-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, izda se]]et min]abba in-negligenza u tort tal-Malta Drydocks u/jew l-impjegati tal-Malta Drydocks;
2. Illi bla pregudizzju g]all-ewwel e``ezzjoni, u jekk nonnostante l-provi kollha, din l-Onorabbli Qorti tasal g]all-konkluzjoni li s-so`jeta' General National Maritime Transport Company g]andha xi responsabilita g]all-ispluzjoni, is-so`jeta' konvenuta General National

⁹ Pa[[. 46-7 tal-pro`ess

Maritime Transport Company ma hiex u ma tistax tkun responsabbli g]all-ispluzjoni in toto u g]aldaqstant din l-Onorabbli Qorti g]andha tiffissha l-proporzjon u l-persentagg ta' responsabilita tas-so`jeta' General National Maritime Transport Company g]all-in`ident;

3. Illi bla pregdizzju g]all-ewwel e`ezzjoni jekk din l-Onorabbli Qorti tidde`iedi li s-so`jeta' General National Maritime Transport Company hija responsabbli b`xi mod fi proporzjon partikolari, l-istess General National Maritime Transport Company ma tistax tkun responsabbli g]all-ammont kollu pagabbli lill-attribi jekk u/jew kif eventwalament likwidat favur l-attribi minn din l-Onorabbli Qorti; izda responsabbli biss g]all-]las ta' ammont ekwivalenti g]al dak il- proporzjoni u persentagg li tieg]u din l-Onorabbli Qorti tkun sabet lil General National Maritime Transport Company responsabbli g]all-ispluzjoni;

4. Salv e`ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u-Nota tax-Xieghda tal-kumpannija m]arrka G.N.M.T.C., flimkien ma`-lew[dokumenti mehmu`in mag]ha¹⁰;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-ewwel `lew[e`ezzjonijiet tal-im]arrek Joseph Saliba;

Rat il-verbal tas-smig] tal-25 ta' Jannar, 2001, li fih il-partijiet, wara li saret it-trattazzjoni dwar l-imsemmija e`ezzjonijiet, talbu lill-Qorti ma tg]addix g]all-g]oti tad-de`ijoni tag]ha dwarhom bil-]sieb li huma jfittxu li jirran[aw il-kwestjoni barra l-Qorti;

Rat id-Degriet tag]ha mog]ti waqt is-smig] tad-19 ta' {unju, 2001, li bih ordnat lill-partijiet jirregolaw irwie]hom dwar it-ta]didiet li kienu g]addejnin bejniethom sa `mien stabil;

¹⁰ Pa[[. 52 sa 139 tal-pro`ess;

Rat il-verbal tas-smig] tal-10 t'Ottubru, 2001, li bih il-Qorti [iet mg]arrfa li l-laqq]at li kienu saru bejn il-kumpanniji m]arrkin ma taw l-ebda frott u li g]alhekk il-kawla setg]et tissokta tinstama';

Rat id-Degriet tag]ha tal-10 t'Ottubru, 2001, li bih]alliet il-kawla g]al-lum g]ad-de`ìjoni dwar l-ewwel \ew[e`ezzjonijiet preliminari tal-im]arrek Joseph Saliba;

Rat in-Nota tal-Osservazzjonijiet imressqa mill-im]arrek Saliba fit-13 ta' Novembru, 2001¹¹, dwar l-imsemmija e`ezzjonijiet preliminari;

Rat l-atti kollha tal-kawla;

Ikkunsidrat:

Illi din il-Qorti qieset l-imsemmija e`ezzjonijiet fit-tul f'sentenza li ng]atat minnha dalg]odu stess fil-kawla fl-ismijiet **Francis Aquilina et vs Malta Drydocks et** (~itazz. Nru. 1969/00JRM), u g]aliha tag]mel riferenza biex ji[u evitati ripetizzjonijiet bla b`onn. F'dik is-sentenza, u g]ar-ra[unijiet hemm imsemmija, il-Qorti ma laqq]etx l-e`ezzjonijiet preliminari mtellg]in mill-istess im]arrek Saliba;

G]al dawn ir-ra[unijiet il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Ti`jad l-ewwel \ew[e`ezzjonijiet tal-im]arrek Joseph Saliba b]ala m`humiex mist]oqqa fil-li]i, u tordna li l-kawla tissokta bit-trattazzjoni ta' e`ezzjonijiet preliminari o]rajn, fin-nuqqas, bis-smig] tal-provi. L-ispejje\ ta' din id-de`ìjoni jit]allsu mill-istess im]arrek.

¹¹ Pa[[. 149 sa 151 tal-pro`ess;

Moqrija

**ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
15 ta' Frar, 2002**

**Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
15 ta' Frar, 2002**